

การศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

THE STUDY OF MANAGEMENT STRATEGIES OF ACADEMIC AFFAIR OF COLLEGE INSTITUTE OF VOCATIONAL EDUCATION: BANGKOK

ณัฐพงษ์ วรายศวุฒิวงศ์¹ และ ชัยวิชิต เชียรชนะ²

Natthaphong Varayosavudhivong¹ and Chaiwichit Chianchana²

บทความวิจัย

วันที่รับบทความ 2 พฤษภาคม 2567 แก้ไขบทความ 9 ธันวาคม 2567 ตอรับบทความ 20 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร และ 2) พัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 13 แห่ง ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 141 คน และระยะที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purpose Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารวิชาการ และการอภิปรายกลุ่มในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² อาจารย์ประจำภาควิชาเทคนิคการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

¹ Master student, department of Technical Education, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

² Assoc.prof.dr., department of Technical Education, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) สภาพปัจจุบันในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานครในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายงานพบว่า อยู่ในระดับมากทุกงาน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 งาน สื่อการเรียนการสอน ลำดับที่ 2 งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ลำดับที่ 3 เท่ากัน จำนวนสองงาน ได้แก่ แผนกวิชา และงานวัดผลและประเมินผล ลำดับที่ 4 งานอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี และลำดับที่ 5 งานวิทยบริการและห้องสมุด 2) การพัฒนากลยุทธ์ โดยใช้ SOAR Analysis Model ซึ่งได้มาจากการการอภิปรายกลุ่ม โดยการเลือกครูจากครูวิชาการสถานศึกษา ที่มีคุณสมบัติคือ 1) เป็นหัวหน้างานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในโครงสร้างการบริหารวิชาการของสถานศึกษา และ 2) มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ไม่น้อยกว่า 2 ปี เกี่ยวกับคุณภาพการบริหารวิชาการ ปรากฏผลดังนี้ การวิเคราะห์สภาพการบริหารวิชาการโดย SOAR Model Analysis รายงานรวมทุกงาน ประกอบด้วย จุดแข็ง (Strengths) จำนวน 21 ประเด็น โอกาส (Opportunities) จำนวน 19 ประเด็น แร่งบันดาลใจ (Aspirations) จำนวนประเด็น 18 และ 4) ผลลัพธ์ (Results) จำนวน 18 ประเด็น 2) สามารถนำมา กำหนดกลยุทธ์การบริหารวิชาการได้ดังนี้ แผนกวิชา จำนวน 4 กลยุทธ์ งานพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน จำนวน 4 กลยุทธ์ งานวัดผลและประเมินผล จำนวน 3 กลยุทธ์ งาน วิทยบริการและห้องสมุด จำนวน 2 กลยุทธ์ งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 3 กลยุทธ์ และงานสื่อการเรียนการสอน จำนวน 2 กลยุทธ์ รวมทั้งสิ้น 18 กลยุทธ์

คำสำคัญ : กลยุทธ์การบริหาร การบริหารวิชาการ สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

Abstract

The purposes of this research were as follows: 1) to study the academic management conditions of the colleges under the Institute of Vocational Education, Bangkok; and 2) to develop the academic management strategies of the colleges under the Institute of Vocational Education, Bangkok. The research population included the administrators and teachers from 13 colleges under the Institute of Vocational Education, Bangkok. The samples group were 141 people, delivered by stratified random sampling and 6 people for strategy development, delivered by purpose sampling. The tools used for

collecting data were a questionnaire regarding the academic management conditions and group discussions in developing academic management strategies. In this research, data analysis was used with the program, statistics used include percentages, means, standard deviations and content analysis. The results of the research were as follows: 1) the current conditions in the academic management of the colleges under the Institute of Vocational Education, Bangkok, were overall at a high level. When considering the report, it was found that all sections in the colleges were at high levels. The sections were arranged in descending order as follows: 1. the section of teaching materials (average 4.49), 2. the section curriculum development and teaching (averages 4.47), 3. The section of department and the section of measurement and evaluation (equal averages 4.46) 4. The section of dual vocational education (average 4.41) and 5. The section of academic library resources and services (average 4.39). And 2) Developing strategies using the SOAR Analysis Model to analyze academic administration conditions. By means of group discussion: Teachers who are selected from the academic teachers, qualifications are 1) being a supervisor who performs duties in the academic administration structure and 2) having a tenure of not less than 2 years according to the term. The results appear as follows. Analysis of the state of academic administration by SOAR Model Analysis, all aspects including 1. Strengths 21 issues 2. Opportunities 19 issues 3) 3. Aspirations 18 issues. Strategy development using SOAR Model Analysis to analyze academic management conditions for determining the strategies according to characteristics had the following strategies: the section of department, 4 strategies; the section of curriculum development and teaching, 4 strategies; the section of measurement and evaluation, 3 strategies; the section of academic library resources and services, 2 strategies; the section of dual vocational education, 3 strategies; and the section of teaching materials, 2 strategies; totally 18 strategies.

Keywords: Management Strategies, Academic Administration, The Institute of Vocational Education: Bangkok

บทนำ

รัฐธรรมนูญฉบับราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ก่อให้เกิดการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนามนุษย์ อันนำไปสู่การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2580 ซึ่งมียุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ 2) การผลิตและการพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 3) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา 5) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6) การพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ และตามยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและการพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับการเร่งสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดแรงงานและความต้องการประเทศ ได้แก่ การมีฐานข้อมูลความสำคัญต้องการกำลังคนจำแนกตามอุตสาหกรรมอย่างครบถ้วน การมีส่วนร่วมผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา และร้อยละของกำลังแรงงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่ได้รับการยกระดับคุณวุฒิวิชาชีพเพิ่มขึ้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา [1] โดยจะเห็นได้ว่ารัฐกำลังให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาในด้านอาชีวศึกษาเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษายังประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศติดตามด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการศึกษา ราชัญ เสนาช่วย [2] นอกจากนี้ การจัดการศึกษาโดยเฉพาะด้านการบริหารวิชาการ โดยการบริหารวิชาการตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ประกอบด้วย 1) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 2) งานวัดผลประเมินผล 3) งานวิทยบริการและห้องสมุด 4) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 5) งานสื่อและการเรียนการสอน แต่ยังมี

ปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและวัสดุ ในการจัดการเรียนการสอน ปาล์มวลี บุญเยี่ยม [3]

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ประกอบกับสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการอาชีวศึกษาและการ ฝึกอบรมวิชาชีพ ได้กำหนดนโยบายที่จะต้องเปลี่ยนระบบการศึกษาอาชีวศึกษาสู่ไทยแลนด์ 4.0 ขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและพัฒนาสมรรถนะ อาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ปฏิภาณ พุฒตาลดง [4] การบริหารจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ จึงต้องมีการบริหารเชิงกลยุทธ์เข้ามาเป็นส่วนเกี่ยวข้องการบริหาร เชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้กำหนดทิศทาง ของสถานศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษาช่วยกำหนด กลยุทธ์ที่เหมาะสมกับสถานศึกษา เพื่อที่จะนำกลยุทธ์เหล่านั้นไปประยุกต์ปฏิบัติและควบคุม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาได้ การบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นการบริหารอย่างมี ระบบที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นส่วนประกอบ และอาศัยการวางแผน อย่างมีขั้นตอน เนื่องจากการบริหารกลยุทธ์เป็นการบริหารองค์รวม ผู้นำที่มีความสามารถ จะต้องอาศัยกลยุทธ์ในการจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพเหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติ ได้จริงไม่ล้มเหลว เนื่องจากกลยุทธ์ที่ดีแต่ล้มเหลวจะไม่สามารถ นำความสำเร็จมาสู่องค์กรได้ ดังนั้น ทั้งกลยุทธ์และนักบริหารที่เป็นผู้ตัดสินใจเลือกใช้กลยุทธ์และนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติจึงมี ความสำคัญเท่าเทียมกัน ชลธิชา ร่มโพธิ์ศรี [5]

จากข้อมูลข้างต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นการทำงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลายในการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการต่าง ๆ การบริหารงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สมใจ รอดคง [6] โดยเฉพาะการบริหารวิชาการมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการจัดการศึกษา มีส่วนสำคัญใน การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และเป็นผู้นำองค์กรด้านการศึกษา โดยเฉพาะในระดับ อาชีวศึกษาที่กำลังประสบกับปัญหา และความต้องการของภาครัฐในการพัฒนากำลังคน ซึ่ง เป็นงานที่สำคัญ ในการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพอันจะ เกิดประโยชน์ แก่คุณภาพของผู้เรียน สร้างกำลังคนในตลาดแรงงานเพื่อนำพาสถานศึกษาให้ ประสบความสำเร็จ สนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ การบริหารสถานศึกษาในภาวะการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องมีการใช้กลยุทธ์ในการบริหาร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยกลยุทธ์จะเป็นกลไกช่วยในการขับเคลื่อน การ

บริหารงานให้เป็นไปตามแผน เนื่องจากกลยุทธ์เป็นรูปแบบหรือแผนการดำเนินงานที่รวบรวมเอาเป้าหมายหรือนโยบายหลักเข้าไว้ด้วยกันเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยมีขั้นตอนที่สำคัญได้แก่ การกำกับหรือควบคุมให้สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม สอดคล้อง กับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ ตามลักษณะงานภายในสถานศึกษา ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นสถาบันการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาของประเทศไทยที่มีความเป็นเลิศในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยมีกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อเพิ่มผลผลิตและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของประเทศให้ได้ระดับมาตรฐานสากล อันเป็นผลมาจากกระบวนการบริหารงานการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ อันเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาภายใต้สังกัดที่มี การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน

ดังนั้น การศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่ต้องสนองตอบต่อนโยบายของรัฐด้านการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะทำให้ทราบว่ามีการบริหารวิชาการเป็นอย่างไร เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ และใช้ในการวางแผนการจัดการสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การบริหารวิชาการ

จันทรานี สวอนนาม [7] ได้ให้ความหมายของการบริหารวิชาการไว้ว่า การบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา นั้นเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ผู้ที่จะบริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานได้คนอื่นแม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องสนับสนุนครูให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

จิรวัดน์ มั่นคงวัฒนะ [8] การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร การบริหารวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา หรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่ง คือการให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ผู้เรียน การบริหารงานวิชาการประกอบด้วยงานหลายอย่าง สิ่งสำคัญของงานด้านวิชาการ คือ หลักสูตรเป็นตัวกำกับงานด้านวิชาการ ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำ ในการนำไปใช้ในแต่ละสถานศึกษาจึงแตกต่างกันไปการจัดโปรแกรมการศึกษาจึงขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งผู้เรียนด้วย

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงเมื่อต้องการเรียนรู้ที่หลากหลาย น้อยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความรู้และทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารวิชาการจึงเป็นการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามหลักสูตรที่กำหนด

ความสำคัญของการบริหารวิชาการ

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ [9] ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการ เป็นงานหลากหลาย เป็นภารกิจของสถานศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มุ่งการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้อย่างอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนวัดผลประเมินผล

งานด้านการบริหารวิชาการสถานศึกษาอาชีวศึกษา

งานด้านการบริหารวิชาการมีระบุไว้ใน ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ประกอบด้วย 6 งาน ซึ่งเป็นแนวทางหลักในการนำไปบริหารจัดการภายในของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

1. แผนกวิชา มีหน้าที่เกี่ยวกับ จัดทำแผนการเรียนการสอน ตารางเรียนตารางสอน บัญชีวิชาเลือก จัดตารางสอนรวม ของแผนกวิชา วางแผน และดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ของแผนกวิชาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ปกครองดูแลบุคลากรในแผนกวิชาให้ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ

2. งานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำรวบรวมและตรวจสอบแผนการเรียนของทุกแผนกวิชาให้ตรงกับโครงสร้างหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกเพื่อจัดรายวิชาและสาขางานให้สอดคล้องกับนโยบายความต้องการของตลาดแรงงานชุมชนท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจวัฒนธรรมเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

3. งานวัดผลและประเมินผล มีหน้าที่เกี่ยวกับ ส่งเสริมสนับสนุน ครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล กำกับดูแลจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบ และจัดทำข้อสอบมาตรฐาน ดำเนินการเกี่ยวกับการโอนผลการเรียน

4. งานวิทยบริการและห้องสมุด มีหน้าที่เกี่ยวกับ การวางแผนการพัฒนาการบริการห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีหน้าที่เกี่ยวกับ การจัดการศึกษาวิชาชีพโดยร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถไปประกอบอาชีพได้ การวางแผนร่วมกับสถานประกอบการในการนิเทศติดตามการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการและมีการวัดผลประเมินผลควบคุมกำกับดูแลและแก้ปัญหาต่าง ๆ

6. งานสื่อการเรียนการสอน มีหน้าที่เกี่ยวกับ การวางแผนจัดหาจัดทำบริการสื่อการเรียนการสอนโสตทัศนูปกรณ์และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการเรียนรู้ และการจัดการรวบรวมวัสดุสื่อสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์สื่อโสตทัศนูปกรณ์และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการเรียนรู้

2. กลยุทธ์การบริหารวิชาการ

กลยุทธ์การบริหาร

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ [10] กลยุทธ์ หมายถึงแผนการที่คิดขึ้นอย่างรอบคอบ มีลักษณะเป็นขั้นตอน มีความยืดหยุ่นพลิกแพลงได้ ตามสถานการณ์ มุ่งหมายเพื่อเอาชนะคู่แข่งหรือเพื่อหลบหลีก อุปสรรค ต่าง ๆ จนสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ กลยุทธ์มีความหมายเดียวกันกับคำว่ายุทธศาสตร์ ใช้ในความหมายที่เกี่ยวข้องกับการรบ มาจากภาษาอังกฤษว่า Strategy ใช้ในยุคแรกเกี่ยวกับการทหารและการสงคราม หมายถึง ศิลปะในการวางแผนยุทธศาสตร์และการรบเพื่อเอาชนะศัตรู มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก ว่า Strategia หมายถึง การบัญชาการกองทัพ

การบริหารเชิงกลยุทธ์

สาโรจน์ โอพิทักษ์ชีวิน [11] กล่าวว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ มีขั้นตอนการจัดการเพื่อให้บรรลุภารกิจหลักขององค์การโดยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์การให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อม โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การประเมินสภาวะแวดล้อมภายนอก และภายในองค์การ

ขั้นที่ 2 การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง การพัฒนาแผนระยะยาวขององค์การบนรากฐานของโอกาสและอุปสรรคจากการประเมินสภาวะแวดล้อมภายนอกจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์การจากการประเมินสภาวะแวดล้อมภายในองค์การ โดยใช้การตัดสินใจวางแผนกลยุทธ์ที่ตีความศักยภาพแนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงทางวิทยาศาสตร์

ขั้นที่ 3 การดำเนินกลยุทธ์ หรือการนำกลยุทธ์ไปใช้เป็นการแปลงกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไปสู่การกระทำโดยการวางแผนการดำเนินงานตามรายละเอียดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หัวใจของการดำเนินงานกลยุทธ์ขึ้นอยู่กับความสอดคล้องระหว่างกลยุทธ์โครงสร้างและวัฒนธรรมขององค์การเพราะลำพังเพียงการกำหนดกลยุทธ์ที่ดีเลิศจะ ไม่รู้คุณค่าเลยหากไม่นำกลยุทธ์ไปปฏิบัติจริง และการดำเนินกลยุทธ์จะเกี่ยวกับการแปลงกลยุทธ์และนโยบายไปสู่การกระทำด้วยการพัฒนาแผนดำเนินงานในรายละเอียดในรูปแบบของโครงการงบประมาณ ระเบียบวิธีปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 4 การควบคุมกลยุทธ์ หมายถึงการติดตามและประเมินผลการดำเนินกลยุทธ์ขององค์การ โดยเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความจำเป็น

การสร้างกลยุทธ์ในการบริหารวิชาการ

ในการกำหนดกลยุทธ์ โดยใช้เทคนิควิเคราะห์ SOAR Analysis Model จะแสดงให้เห็นถึงจุดแข็ง (Strength) โอกาส (Opportunities) แรงบันดาลใจ (Aspiration) และผลลัพธ์ (Result) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ โดยจะมุ่งเน้นไปที่การนำจุดแข็ง (Strength) และโอกาส (Opportunities)

เทคนิควิเคราะห์ SOAR Analysis Model โดยใช้กรอบการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน ดังนี้

1. จุดแข็ง (Strength) หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบหลักของสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยหรือช่วยสนับสนุนทำให้ภารกิจของหน่วยงานประสบความสำเร็จมากขึ้น โดยการวิเคราะห์จะช่วยให้เห็นถึงจุดเด่นและข้อได้เปรียบต่าง ๆ

2. โอกาส (Opportunities) หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบหลักของสภาพแวดล้อม ที่เหลืออำนวย หรือสิ่งที่ส่งผลดีต่อการดำเนินงาน

3 แรงบันดาลใจ (Aspiration) หมายถึง การวางเป้าหมายขององค์กร เพื่อให้เห็นภาพหรือเป้าหมายชัดเจน ว่าองค์กรต้องการขับเคลื่อนไปทิศทางใด หรือเป็นสิ่งที่องค์กรต้องการทำให้เกิดขึ้น หรือบรรลุเป้าหมาย เพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานให้ชัดเจน และมีเป้าหมาย เพื่อให้งานหรือภารกิจดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

ผลลัพธ์ (Result) หมายถึง สิ่งที่ย่อยออกมาจากเป้าหมายขององค์กรเพื่อใช้ในการวัดผลการดำเนินงาน ซึ่งต้องเป็นสิ่งที่วัดเป็นตัวเลขหรือจับต้องได้ ทำหน้าที่เหมือนกับ KPI result ในการวัดผลของเป้าหมายหรือ แรงบันดาลใจ (Aspiration) ที่ต้องวัดว่าจะสามารถบรรลุได้อย่างไรบ้าง เช่น ระยะเวลาของการดำเนินงาน จำนวนโครงการ (Project) หรือความคิดริเริ่ม (Initiatives) ที่ต้องทำให้สำเร็จต่อปีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลัก เปรียบเหมือนการตรวจสอบอีกครั้งว่าเป้าหมายองค์กรที่ตั้งไว้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิรารัตน์ กระจ่างดี [12] ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า สภาพการบริหารวิชาการอันดับที่ 1 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อันดับที่ 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อันดับที่ 3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อันดับที่ 4 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ อันดับที่ 5 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา อันดับที่ 6 ด้านการวิจัย

เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ และการพัฒนากลยุทธ์งานวิชาการทั้ง 6 ด้าน พบว่าสามารถนำมาพัฒนาเป็น กลยุทธ์ได้ด้านละ 3 กลยุทธ์ รวมทั้งหมด 18 กลยุทธ์

รชนีกร มัคคสมัน [13] ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน แนวทาง และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร และพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยสามารถกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัด โดยมี 6 เป้าหมาย 20 กลยุทธ์ ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า กลยุทธ์ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องในระดับมากที่สุด ความเหมาะสมในระดับมาก ความเป็นไปได้ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

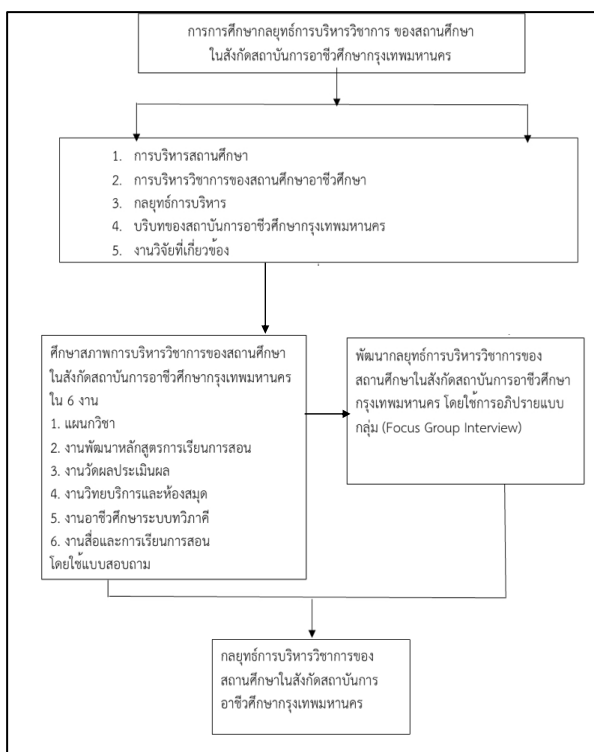
สมบุรณ์ เทพศรัทธา [14] ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สามารถพัฒนากลยุทธ์ การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มี 6 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มศักยภาพด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรการ 6 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 2 ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 4 มาตรการ 5 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงประกอบด้วย 4 มาตรการ 5 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ประกอบด้วย 4 มาตรการ 5 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย 3 มาตรการ 3 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาระบบการนิเทศการศึกษาแนวใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 มาตรการ 4 ตัวชี้วัด

ซาบีฮุลเลาะห์ ราฮามิ (Zabilholloh Rahimi) [15] ได้ทำการศึกษาการออกแบบกลยุทธ์การบริหารในการฝึกอบรมด้านอาชีวและเทคนิคศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ เป้าหมายทางการศึกษา แผนการฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา การดำเนินการตามแผนการฝึกอบรมและประเมินผลด้านเทคนิคและวิชาชีพ ทำให้เกิดโมเดลที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการจัดการเชิงกลยุทธ์ในการฝึกอบรมทักษะ

เคอร์บี และ ไดพอลลา (Kirby and Dipaola อ้างในภวนันท์ชัย) [16] ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาโดยการ มุ่งเน้นไปที่การมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งแต่ละโรงเรียนได้รับความสนับสนุนจากชุมชน กลุ่ม ตัวอย่างคือ ครูผู้สอน จำนวน 165 คน ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบ การบริหารงานวิชาการโดยให้ชุมชนเข้ามามีบทบาท และการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน วิชาการช่วยส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นและสูงขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ใช้การเก็บ รวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยใช้เวลาของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยมีกรอบแนวคิดการ วิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการดำเนินการวิจัย

1. ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 13 แห่ง เป็นผู้บริหารจำนวน 52 คน และครู จำนวน 871 คน รวม 921 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีการกำหนดขั้นต่ำของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แนวคิดของ raosoft ซึ่งเป็นโปรแกรมคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบออนไลน์ ระดับความเชื่อมั่นที่ 99 ระดับความคลาดเคลื่อน ± 10 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ 141 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ประเภทตำแหน่งเป็นเกณฑ์ โดยมีหน่วยการสุ่มคือผู้บริหารและครูวิชาการ จากผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละ 1 คน จำนวน 13 คน และจากครู ที่ปฏิบัติงานวิชาการแต่ละ 9-10 คน จำนวน 128 คน รวมทั้งสิ้น 141 คน วิเคราะห์หาความเชื่อมโยงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อ (IOC) ในแต่ละข้อตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 – 1.00 และนำไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช ได้ที่ 0.99

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 คือแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการบริหารวิชาการ ซึ่งเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ตามงานด้านการบริหารวิชาการ จำนวน 6 งาน ตามแนวทางของระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง การบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2562 แบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและสภาพแวดล้อมในการบริหารวิชาการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้เวลาของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยได้กำหนดวันเวลาและสถานที่ในการใช้แบบสอบถามกับผู้ให้ข้อมูลหลัก
2. นำแบบสอบถามไปยังสถานศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 และดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเองทุกฉบับ
3. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับทุกฉบับว่าครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับอันดับที่ของการบริหารวิชาการ และนำไปเปรียบเทียบกับค่าความหมายช่วงคะแนน ดังนี้ (พิมลพรรณ, 2561) [17]

1. 4.51 – 5.00 หมายถึง การบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
2. 3.51 – 4.50 หมายถึง การบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก
3. 2.51 – 3.50 หมายถึง การบริหารวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
4. 1.51 – 2.50 หมายถึง การบริหารวิชาการอยู่ในระดับน้อย
5. 0.00 – 1.50 หมายถึง การบริหารวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ระยะที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

ประกอบด้วยครูผู้สอนจำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยการเลือกครูจากครูวิชาการสถานศึกษา ที่มีคุณสมบัติคือ 1) เป็นหัวหน้างานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในโครงสร้างการบริหารวิชาการของสถานศึกษา และ 2) มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ไม่น้อยกว่า 2 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประเด็นที่ใช้ในการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Interview) เพื่อใช้เก็บข้อมูล ของครู ของสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับคุณการบริหารวิชาการ 6 งาน ประกอบด้วย 1) แผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลประเมินผล 4) งานวิทยบริการและห้องสมุด 5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 6) งานสื่อและการเรียนการสอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้วางแผนทางการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 เพื่อพัฒนา กลยุทธ์การบริหารดังนี้

1. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เชิญผู้ให้ข้อมูลเข้าร่วมการประชุมสนทนากลุ่ม เรื่องการศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาค กลาง ผ่านระบบออนไลน์
2. ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม
3. ผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นข้อคำถามที่จะได้มาซึ่งกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานครเป็นคำถามปลายเปิดของงาน วิชาการทั้ง 6 งาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการวิเคราะห์และสรุปประเด็นสำคัญ โดยผู้วิจัยใช้เทคนิควิเคราะห์ SOAR Analysis Model SOAR Analysis Model ในการ วิเคราะห์และกำหนดกลยุทธ์การบริหารวิชาการ

1. จุดแข็ง (Strength) หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบหลักของสภาพแวดล้อมที่ เอื้ออำนวยหรือช่วยสนับสนุนทำให้ภารกิจของหน่วยงานประสบความสำเร็จมากขึ้น โดยการ วิเคราะห์จะช่วยให้เห็นถึงจุดเด่นและข้อได้เปรียบต่าง ๆ
2. โอกาส (Opportunities) หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบหลักของ สภาพแวดล้อม ที่เหลืออำนวย หรือสิ่งที่ส่งผลดีต่อการดำเนินงาน
3. แรงบันดาลใจ (Aspiration) หมายถึง การวางเป้าหมายขององค์กร เพื่อให้เห็น ภาพหรือเป้าหมายชัดเจน ว่าองค์กรต้องการขับเคลื่อนไปทิศทางใด หรือเป็นสิ่งที่องค์กร ต้องการทำให้เกิดขึ้น หรือบรรลุเป้าหมาย เพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานให้ชัดเจน และ มีเป้าหมาย เพื่อให้งานหรือภารกิจดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง
4. ผลลัพธ์ (Result) หมายถึง สิ่งที่อยู่ถัดมาจากเป้าหมายขององค์กรเพื่อใช้ในการ วัดผลการดำเนินงาน ซึ่งต้องเป็นสิ่งที่วัดเป็นตัวเลขหรือจับต้องได้ ทำหน้าที่เหมือนกับ KPI result ในการวัดผลของเป้าหมายหรือ แรงบันดาลใจ (Aspiration) ที่ต้องวัดว่าจะสามารถ บรรลุได้อย่างไรบ้าง เช่น ระยะเวลาของการดำเนินงาน จำนวนโครงการ (Project) หรือ ความคิดริเริ่ม (Initiatives) ที่ต้องทำให้สำเร็จต่อปีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลัก เปรียบเหมือน การตรวจสอบอีกครั้งว่าเป้าหมายองค์กรที่ตั้งไว้

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สรุปผลได้ดังนี้

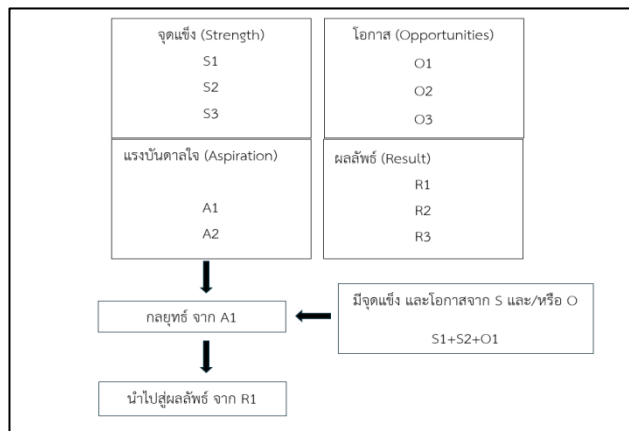
1. การศึกษาสภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานครพบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายงานพบว่า อยู่ในระดับมากทุกงาน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 งาน สื่อการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.49) ลำดับที่ 2 งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.47) ลำดับที่ 3 เท่ากันจำนวนสองงาน ได้แก่ แผนกวิชา และงานวัดผลและประเมินผล (ค่าเฉลี่ย 4.46) ลำดับที่ 4 งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (ค่าเฉลี่ย 4.41) และ ลำดับที่ 5 งานวิทยบริการและห้องสมุด (ค่าเฉลี่ย 4.39)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นสภาพการบริหาร วิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

ลำดับ	สภาพการบริหารวิชาการ งาน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	แผนกวิชา	4.46	0.79	มาก	3
2	งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	4.47	0.79	มาก	2
3	งานวัดผลและประเมินผล	4.46	0.80	มาก	3
4	งานวิทยบริการและห้องสมุด	4.39	0.86	มาก	5
5	งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4.41	0.83	มาก	4
6	งานสื่อการเรียนการสอน	4.49	0.77	มาก	1
เฉลี่ยโดยรวม		4.45	0.80	มาก	

2. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้เทคนิควิเคราะห์ SOAR Analysis Model ซึ่งได้มาจากการการอภิปรายกลุ่ม โดยการเลือกครูจากครูวิชาการสถานศึกษา ที่มีคุณสมบัติคือ 1) เป็นหัวหน้างานซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในโครงสร้างการบริหารวิชาการของสถานศึกษา และ 2) มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ไม่น้อยกว่า 2 ปี เกี่ยวกับคุณภาพการบริหารวิชาการ ได้กลยุทธ์ ดังนี้ แผนกวิชา 4 กลยุทธ์ งานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน 4 กลยุทธ์ งานวัดผลและประเมินผล 3 กลยุทธ์งานวิทยบริการและห้องสมุด 2 กลยุทธ์ งานอาชีวศึกษา

ระบบทวิภาคี 3 กลยุทธ์ และงานสื่อการเรียนการสอน 2 กลยุทธ์ รวมทั้งสิ้น 18 กลยุทธ์ ที่พัฒนาตาม SOAR Analysis Model ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การสร้างกลยุทธ์ด้วย SOAR Analysis Model

ตารางที่ 2 สรุปกลยุทธ์การบริหารวิชาการจาก SOAR Analysis Model

งาน	กลยุทธ์
แผนกวิชา	1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการงานอย่างเป็นระบบ 2. สนับสนุนการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการบริหารจัดการ 3. ส่งเสริมการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่รองรับการประกันคุณภาพที่เป็นเลิศ
งานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน	1. ส่งเสริมการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ 2. ส่งเสริมการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 3. สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาหลักสูตร 4. สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
งานวัดผลและประเมินผล	1. พัฒนาให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวัดผลประเมินผล 2. พัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนอย่างเป็นระบบ 3. ส่งเสริมให้มีการจัดสอบมาตรฐานวิชาชีพ และ V-NET อย่างต่อเนื่อง ทุกปีการศึกษา
งานวิทยบริการและห้องสมุด	1. พัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ ที่ทันสมัย 2. ส่งเสริมการนำมีเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการห้องสมุดและ

งาน	กลยุทธ์
	แหล่งเรียนรู้
งานอาชีวศึกษา	1. ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง
ระบบทวิภาคี	2. พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างต่อเนื่อง
	3. สนับสนุนและพัฒนาครูฝึกและครูนิเทศอย่างต่อเนื่อง
งานสื่อการเรียนการสอน	1. สนับสนุนสื่อการเรียนการสอนและอุปกรณ์ฝึก ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องทุกปี การศึกษา
	2. สนับสนุนการเรียนการสอนที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายและทันสมัย

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพของการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่า มีสภาพการบริหารวิชาการ ตามขอบข่ายระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เนื่องจากสถานศึกษาเหล่านั้นมีสถานะเป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนทั้งในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และปริญญาตรี เทคโนโลยีบัณฑิต จึงต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างมีระดับ เป็นไปตามมาตรฐาน โดยเฉพาะในระดับปริญญาตรี ที่อยู่ในการควบคุมดูแลของสถาบันอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จะต้องมีการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร ตามมาตรฐานของสำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สป.อว.) สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรปริญญาตรีของสถาบันการอาชีวศึกษา ทำให้ในภาพรวมของการบริหารวิชาการอยู่ใน ระดับมาก

1. การบริหารวิชาการของแผนกวิชา อยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีการวางแผนและดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของแผนกวิชา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องและรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก มีการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ มีระบบ มีการควบคุม ดูแล และพัฒนาสำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้สะอาดเรียบร้อยทันสมัยอยู่เสมอ และมีการประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้ง

ภายในและภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับ นริศ แก้วสินวล [18] ได้ศึกษาการบริหารวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ โดยพบว่ามีองค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ

2. การบริหารวิชาการของงานพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานภายนอก เพื่อจัดรายวิชาและสาขางานให้สอดคล้องกับนโยบาย ความต้องการของตลาดแรงงาน ชุมชน ท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อความรู้หรือทักษะในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมาย และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการประสานงานกับแผนกวิชาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และสะสมหน่วยกิตอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอน มีการรวบรวมและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา อย่างต่อเนื่อง และมีการประสานงาน ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ รัชตะ ไตรมาลัย [19] ที่ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยพบว่าแนวทางปฏิบัติสู่ความสำเร็จ ด้านความเป็นเลิศของสถาบันการอาชีวศึกษา อาทิ การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการบริหาร การดำเนินกิจกรรมขององค์กร

3. การบริหารวิชาการของงานวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น มีการส่งเสริมสนับสนุนครูและผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล มีกระบวนการดำเนินการเกี่ยวกับการโอนผลการเรียนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการจัดสอบมาตรฐานวิชาชีพและ V-Net ร่วมกับแผนกวิชาและรายงานผลการประเมินตามระเบียบ ซึ่งสอดคล้องกับ มณฑกานต์ จันทมัตตุการ [20] ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสามารถในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การปฏิบัติการสะท้อนกลับ การออกแบบการเรียนรู้ ภาวะผู้นำทางการเรียนรู้ และทักษะในการวิเคราะห์

4. การบริหารวิชาการของงานวิทยบริการและห้องสมุด อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น มีการวางแผนพัฒนาการบริหารห้องสมุดและศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และมีกระบวนการจัดระบบการบริการที่มีประสิทธิภาพ[21] ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุด โดยพบว่าแนวทางการพัฒนาห้องสมุด ได้แก่ การพัฒนาในด้านเทคนิคห้องสมุด ด้านกิจกรรมห้องสมุด ด้านบริการห้องสมุด และด้านบริหารห้องสมุด

5. การบริหารวิชาการของงานวิชาชีวะศึกษาระบบทวิภาคี อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น มีการดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพโดยร่วมมือกับสถานประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีกระบวนการวางแผนร่วมกับสถานประกอบการในการนิเทศ ติดตาม การฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ และมีการวัดผลและประเมินผล ควบคุมกำกับดูแล และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างต่อเนื่อง มีการติดต่อประสานงานกับแหล่งงานและสถานประกอบการเพื่อการจัดหาที่ฝึกงานให้กับนักเรียน นักศึกษา[22] ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเอกชน โดยพบว่าแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่การสร้างแรงจูงใจให้กับสถานประกอบการ การสร้างความรับรู้และความเข้าใจในมาตรฐานการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร การให้ความสำคัญกับทุกองค์ประกอบในภาพรวม และการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในทุกมิติที่มีสภาพอุตสาหกรรมเป็นศูนย์กลาง

6. การบริหารวิชาการของงานสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการเรียนรู้ มีการจัดหา รวบรวมวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บริการในการศึกษาค้นคว้าของครู นักเรียนนักศึกษา และประชาชนทั่วไป มีระบบอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ครู ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน มีการพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ครู ในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษาทางไกล การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับ ัญญา แสงตันชัย [23] ที่ได้ศึกษาการบริหารสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยพบว่าการบริหารบริหารสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 4 ด้านคือ

ด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการประเมินผล และด้านการส่งเสริมวิชาการ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผลจากการวิจัยทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ที่เป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาการบริหารวิชาการของสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งตามบริบท

1.2 สถานศึกษาแต่ละแห่งควรจัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารวิชาการ และพัฒนากลยุทธ์เฉพาะของตนเองเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อค้นหากลยุทธ์ด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมที่นอกเหนือจาก 6 งานหลัก เพื่อให้การบริหารวิชาการเป็นไปอย่างรอบด้าน

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบการบริหารวิชาการของประเภทของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน อาทิ ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ หรือ สถานศึกษาประเภทวิทยาลัยอาชีวศึกษา กับ สถานศึกษาประเภทวิทยาลัยเทคนิค หรือ กับสถานศึกษาประเภทวิทยาลัยพณิชยการ

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- [2] ราชนันท์ เสนาช่วย. (2560). “ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีประเภทช่างอุตสาหกรรมสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตจังหวัดสกลนคร ”วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.ปีที่ 14 ฉบับที่ 65
- [3] ปาล์มวลี บุญเยี่ยม. (2560). ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาพณิชยการจำนงค์ สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- [4] ปฎิมา พุฒตาลดง. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาวิถีใหม่เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน
อาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ในบริบทที่เปลี่ยนแปลง วิทยาลัยพัฒนวิชาการพิษณุโลก.
วารสารวิจัยสถาบันการอาชีวศึกษากภาคเหนือ 3. ปีที่ 7 ฉบับที่ 13 : 61.
- [5] ชลธิชา ร่มโพธิ์ศรี. (2561) การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดการสภาพแวดล้อมของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 . วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [6] สมใจ รอดคง. การพัฒนาการบริหารวิชาการที่ยึดโยงมาตรฐานวิชาชีพ : กรณีศึกษา
สาขาไฟฟ้าพลังงานเซลล์แสงอาทิตย์ วิทยาลัยสารพัดช่างสุโขทัย. วารสารวิจัยสถาบัน
การอาชีวศึกษากภาคเหนือ 3. ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 : 336.
- [7] จันทราณี สงวนนาม.(2545). ทฤษฎีและแนวทางในการปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์.
- [8] จิราวัฒน์ กระจำงดี. (2562) การศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียนขยาย
โอกาสในอำเภอยุยม จังหัดแม่ฮ่องสอน. การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. [9] รุ่งชัชดาพร
เวหะชาติ.(2553). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา : นำศิลป์
โฆษณา.
- [10] เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2549). การคิดเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : ชัคเชส มีเดีย.
- [11] สารโจน์ โอปัทธชีวิน. (2549). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- [12] จิราวัฒน์ กระจำงดี. (2562). การศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียนขยาย
โอกาสในอำเภอยุยม จังหัดแม่ฮ่องสอน.การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหา
บัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- [13] รชนีกร มัคคสมัน. (2563). “กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร”.วารสารวิจัยและ
นวัตกรรม สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร. ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 : 19-34.
- [14] สมบูรณ์ เทพรักษา. (2562). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

- [15] Zabilholloh Rahimi. (2020). “Design of Strategic Management Model in Technical and Vocational Training”. Jornal of system Management Year 2 Vol.6 : 183-204
- [16] ถ้วนันท์ชัย สวัสดิ์สละ. (2563). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [17] พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- [18] นริศ แก้วสินวล. (2557). “การบริหารวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ”. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 : 130 - 145.
- [19] รัชตะ ไตรมาลัย. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศของสถาบันการอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประเทศไทย 4.0. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [20] มณฑกานต์ จันทมัตตุการ. (2554). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสามารถในการประเมินผล การจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [21] แพรวนภา รุ่งเรืองโชติสกุล. (2564). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- [22] ภาตะวัน บุญจิต. (2565). แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในอำเภอศรีราชาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [23] ธัญญา แสงตันชัย. (2561). การบริหารสื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.